

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 15 aprel 2017-ci il № 28 (2145) Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Azərbaycan bu gün nəinki bölgə çərçivəsində, artıq dünya miqyasında etibarlı tərəfdaş, müstəqil, ləyaqətli ölkə kimi özünü təqdim edib

Aprelin 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib.

İclası giriş nitqi ilə açan dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, birinci rübdə Azərbaycan bütün sahələrdə çox sürətlə inkişaf edib, beynəlxalq mövqelərimiz möhkəmlənib, ölkə daxilində proseslər müsbət istiqamətdə gedir, iqtisadi inkişaf təmin edilir, bütün sosial məsələlər öz həllini tapır. "İqtisadiyyatımızın əsas göstəriciləri qeyri-neft sektorunun, qeyri-neft sənayesinin və kənd təsərrüfatının inkişafıdır. Bütün bu istiqamətlər üzrə yaxşı nəticələr var. İqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru 2,4 faiz artıb, qeyri-neft sənayemizin artımı 2 faiz səviyyəsində olubdur, kənd təsərrüfatı 3,5 faiz artıb. Xüsusilə qeyd etmək istəyirəm ki, bitkiçilik 20 faizdən çox artıb. Bu, onu göstərir ki, bizim gördüyümüz işlər, ciddi islahatlar, investisiyalar artıq öz nəticələrini verir".

Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələrinə toxunan Prezident İlham Əliyev birinci rübdə ölkəmizin maraqlarının təmin edilməsi baxımından uğurlu xarici səfərlərini, onların əhəmiyyətini qeyd etdi, Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunda, Münxen Təhlükəsizlik Konfransında iştirak edərək ölkəmizin mövqeyini, o cümlədən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Ermənistanın işğalçı siyasəti ilə bağlı mövqeyini dünya ictimaiyyətinə bir daha çatdırdığını bildirdi.

Dövlət başçısı, həmçinin, vurğuladı ki, birinci rübdə Azərbaycanda V Qlobal Forum keçirilmişdir. Bu da artıq dünya miqyasında önəmli beynəlxalq tədbirlə

rin sırasına daxil edilib. Bu Forumda dünyanın 40-dan çox fəalliyətdə olan və sabiq dövlət, hökumət başçıları iştirak etmişlər.

Amerika və Rusiya ordularının Baş Qərargah rəislərinin birinci görüşünün Bakıda keçirilməsi barədə danışan ölkə rəhbəri xüsusi olaraq vurğuladı: "Hər iki ölkə Azərbaycanı birinci görüş üçün seçməklə həm bizə olan hörmətini növbəti dəfə ifadə edir, həm də bu, bizim rolumuzu əyani şəkildə sübut edir. Azərbaycan bu gün nəinki bölgə çərçivəsində, artıq dünya miqyasında etibarlı tərəfdaş, müstəqil, ləyaqətli ölkə kimi özünü təqdim edib".

Həmişə olduğu kimi, ilin bi-

rinci rübünün yekunlarına dair Nazirlər Kabinetinin iclasında da dövlət başçısı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında danışıq və münaqişənin həlli yolları barədə Azərbaycanın mövqeyini bir daha bəyan etdi. Ermənistanın danışıqlar prosesini hər vaxtla dayandırmağa, onu boykot etməyə çalışdığını, ancaq buna nail ola bilməyəcəyini qeyd edən Azərbaycan Prezidenti bildirdi: "Minsk Qrupunun həmsədr ölkələri artıq bir neçə dəfə bəyan etmişlər ki, status-kvo qəbul edilməlidir və dəyişdirilməlidir. Bu, əslində, işğala son qoyulması deməkdir. Hesab edirəm, Ermənista-

na, onun işğalçı siyasətinə Minsk Qrupu tərəfindən təzyiq daha da güclənməlidir ki, onlar beynəlxalq normalara riayət etsinlər və işğala son qoysunlar".

Danışıqlar prosesində Azərbaycanın mövqeyində heç bir dəyişikliyin baş vermədiyini, ərazi bütövlüyü prinsipinin danışıqlar mövzusu olmadığını bildirən dövlət başçısı bir daha bəyan etdi: "Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Postsovet məkanında mövcud olan digər münaqişələrdən fərqli olaraq, BMT Təhlükəsizlik Şurası bu münaqişə

ilə bağlı dörd qətnamə qəbul edib. O qətnamələr bəllidir, bütün dünya bunu bilir, erməni işğalçı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan dərhal və qeydşərtsiz çıxarılmalıdır. Bax, budur əsas prinsip və bu prinsipdən kənarında heç bir başqa məsələ müzakirə oluna bilməz".

Dağlıq Qarabağda keçirilən qondarma "referendum"a toxunan ölkə rəhbəri vurğuladı ki, onun keçirilməsi ilə Ermənistan özünü bir daha biabır və ifşa etdi. "Onlar orada nə qədər çox qanunsuz "referendum" keçirsələr, bu, bir o qədər çox bizim xeyrimizə işləyir. Çünki bütün qonşu ölkələrimiz, Minsk Qrupuna həmsədrlik edən ölkələr, Avropa İttifaqı və bir çox ölkələr dərhal bu "referendum"u pislədilər. Bəyan etdilər ki, bu "referendum"u tanıyırlar və Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir".

Birinci rübdə daha bir önəmli hadisənin də baş verdiyini, təmas xəttinə yaxın ərazidə yerləşən Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpasına başlandığını diqqətə çatdıran ölkə rəhbəri dedi: "Cocuq Mərcanlının bərpası tarixi hadisədir, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt bu işğalla barışmayacaq. Eyni zamanda, onu göstərir ki, Azərbaycan öz ərazilərini bərpa edəndən sonra bütün kəndləri, bütün şəhərləri yenidən quracaq. Bu, bir daha onu göstərir ki, 20 ildən artıq başqa yerdə məskunlaşan Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri öz doğma kəndinə tezliklə qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar. Baxmayaraq ki, orada bütün evlər dağıdılıb, ora təmas xəttinə yaxındır. Bax, budur, torpaq sevgisi, Vətən sevgisi. Ona görə həm dövlət, həm bizim siyasətimiz, eyni zamanda, xalq bu məsələdə vəhdət təşkil edir. Bu vəhdət, bu birlik bizi daha da ruhlandırır və göstərir ki, biz haqq yolundayıq, ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik".

"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycanın və Türkiyənin Hərbi Dəniz Qüvvələri arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub

Aprelin 12-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Türkiyə Respublikasının Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı donanma admiralı Bülent Bostanoğlu ilə görüşüb.

Admiral B.Bostanoğlunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti əvvəlcə Fəxri xiyabana gələrək müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, abidəsi önünə əklil qoyub.

Görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi ehtiramla anılıb, məzarı üzərinə güllər düzülüb.

Şəhidlər xiyabanına gələn qonaqlar Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçən qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiram-

la yad edib, "Əbədi məşəl" in və 1918-ci ildə şəhid olmuş türk əsgərlərinin şərəfinə ucaldılmış abidənin önünə əklil qoyublar.

Sonra Müdafiə Nazirliyində nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov qonaqları salamlayaraq Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın dostluq və qardaşlıq münasibətləri üzərində qurulduğunu bildirib. Na-

zir bu əlaqələrin daim inkişaf etdiyini və hər iki tərəf üçün qarşılıqlı faydalı olduğunu vurğulayıb.

Görüşdə Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi, hərbi-texniki və hərbi təhsil sahələrində münasibətlərin genişləndirilməsi imkanları və perspektiv istiqamətləri müzakirə olunub. Tərəflər döyüş hazırlığı, birgə təlimlərin keçirilməsi, təcrübə mübadiləsi məqsədilə ekspert qrupları və hərbi mütəxəssislərin qarşılıqlı səfərlə-

ri, eləcə də Hərbi Dəniz Qüvvələri arasında əlaqələrin inkişafının vacibliyini xüsusi qeyd ediblər.

Ölkəmizə səfərdən məmnunluğunu bildirən qonaq Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin möhkəmlənməsində bu cür görüşlərin, qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsinin zərurətini vurğulayıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
foto
Natiq İSAYEVİNDİR**

Bişekdə MDB hava hücumundan müdafiə məsələləri üzrə Əlaqələndirmə Komitəsinin iclası keçirilib

Bişekdə Müstəqil Dövlətlər Birliyi müdafiə nazirlikləri yanında hava hücumundan müdafiə məsələləri üzrə Əlaqələndirmə Komitəsinin 46-cı iclası keçirilib.

İclasda MDB hərbi-hava qüvvələrinin, həmçinin müdafiə sənayesi kompleksinin nümayəndələri iştirak ediblər.

İclası açan Qırğızistan Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının rəisi Raimberdi Duyşenbiev deyib ki, belə görüşlər həm MDB çərçivəsində, həm də ikitərəfli əsasda əlaqələrin genişləndirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparmaq imkanı yaradır.

Yığıncaqda MDB dövlətləri hava hücumundan müdafiə məsələləri üzrə Əlaqələndirmə Komitəsinin fəaliyyəti, bu sistemin hərbi hazırlığı ilə bağlı Birgə Tədbirlər, həmçinin 2018-ci ildə birgə kompüter komanda-qərarqah təlimlərinin keçirilməsi ilə bağlı sənədlər imzalanıb.

İclas iştirakçıları Bişekdəki Qələbə meydanındakı "Əbədi məşəl" memorial kompleksinin önünə əklillər qoyublar.

AZƏRTAC

Müdafiə Nazirliyinin və Yasamal rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, şəhid polkovnik-leytenant Murad Mirzəyevin anım mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Yeni Yasamal qəsəbəsində qəhrəmanın yaşadığı binanın qarşısında təşkil olunan xatirə mitinqini Müdafiə Nazirliyinin nümayəndəsi polkovnik Abdulla Qurbani açaraq, Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, respublikanın bütün bölgələrində ordumuzun aprel döyüşlərindəki qələbələrinin ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlərin keçirildiyini, Azərbaycan əsgərinin əks-hücum əməliyyatlarında göstərdiyi qəhrəmanlığın geniş təbliğ olunduğunu, şəhidlərin xatirəsinin dərin hörmət və ehtiramla yad edildiyini bildirib.

Qeyd edilib ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün qorunmasında xüsusi xidmətlərinə və döyüş tapşırığını yerinə yetirərək göstərdiyi şəxsi igidliyə görə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" (ölümündən sonra) adına layiq görülmüş Murad Mirzəyev aprel döyüşlərində xalqımızın qəhrəmanlığına parlaq səhifələr yazan mətin döyüşçülərimezdendir. O, 1976-cı ilin baharında Sabirabad rayonunun Muğangəncəli kəndində doğulub, Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin məzunu olub. Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Quru Qoşunları Məktəbində təhsil alıb və qardaş ölkədə bir çox təlimlərdə və kurslarda iştirak edərək həmişə ümidləri doğruldub. Azərbaycan Ordusunda motoatıcı təqim komandiri vəzifəsindən hərbi hissə komandiri vəzifəsində yüksələn M.Mirzəyev ABŞ, Türkiyə, Rumıniya, İordaniya və digər ölkələrdə xüsusi kurslar ke-

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı şəhid Murad Mirzəyevin anım mərasimi keçirilib

çib, dəfələrlə döyüş medalları ilə təltif olunub. 2016-cı ilin aprelində Goranboy rayonu istiqamətində erməni təxribatlarına qarşı aparılan əks-həmlə əməliyyatlarında komandiri olduğu qrupla birlikdə şücaət və igidlik göstərərək, düşməni hərbi texnika və canlı qüvvə sarıdan xeyli tələfata uğradıb, son damla qanına qədər vuruşaraq qəhrəmanca sına həlak olub.

Yasamal rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İbrahim Mehdiyev aprel döyüşləri zamanı bütün xalqımız kimi, Yasamal rayon sakinlərinin də ordumuza dəstək nümayiş etdirdiyini, Ali Baş Komandanın əmrinə hazır olduğunu nəzərə çatdırıb. O, həmin döyüşlərdə Yasamal rayonundan çağırılmış dörd nəfərin şəhid olduğunu və onların böyük izdihamın iştirakı ilə son mənzilə yola salındığını söyləyib, şəhid ailələrinin diqqət və qayğı ilə əhatə olunduğunu vurğulayıb.

Müdafiə Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətə Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-mayor Rəşad Əliyev çıxış edərək bildirib ki, aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusu düşməne layiqli dərslər verdi və Ermənistanın öz ordusu haqqında yaratdığı mifi darmadağın etdi. Əgər Ermənistan silahlı qüvvələri aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, bu əməliyyatlar təkrarlana bilər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün güclü ordusu var və bu ordu istənilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə qadirdir.

Milli Məclisin deputatı Qənirə Paşayeva, Sabirabad rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Həsən Həsənov və digər çıxış edənlər Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin hər bir əmrinə daim hazır olduqlarını bildirdilər.

Qəhrəmanın yaşadığı binanın qarşısına vurulmuş xatirə lövhəsinin üzərindən bəyaz örtük götürülüb, şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib və Dövlət himni ifa olunub.

Şəhidin atası Telman Mirzəyev oğlunun şəhidliyindən ötən bir il ərzində qəhrəmanın ailəsinin ölkə rəhbərliyinin daim diqqət və qayğısı ilə əhatə olundu-

ğunu qeyd edərək Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dərin minnətdarlığını bildirdi.

"Aprel zəfəri" marşının sədaları altında mitinq iştirakçıları Şəhidlər xiyabanına gedərək qəhrəman zabitin məzarını ziyarət edib, önünə Müdafiə Nazirliyi, Yasamal rayon İcra Hakimiyyəti və xidmət etdiyi hərbi hissənin şəxsi heyəti adından əklillər qoyublar.

Milli Qəhrəmanın anım mərasimində Müdafiə Nazirliyinin, Yasamal və Sabirabad rayon icra hakimiyyətlərinin rəhbərliyi, eləcə də ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Azərbaycan ilə Bolqarıstan arasında hərbi təhsil sahəsində əməkdaşlıq uğurla inkişaf edir

Bolqarıstan Respublikasının G.S.Rakovski adına Hərbi Akademiyasının rəhbər heyəti ölkəmizə səfərə gəlib.

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında keçirilən görüşdə iki ölkənin hərbi elm və təhsil sahəsində əlaqələri, o cümlədən akademiyalar arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi, birgə layihələrin həyata keçirilməsi məsələləri müzakirə olunub.

Hərbi Akademiyanın rəisi general-leytenant Heydər Piriyev təhsil müəssisəsinin fəaliyyəti, strukturu, beynəlxalq əlaqələri və maddi-texniki bazası haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verib.

Təhsil ocaqları arasında inkişaf edən münasibətlərin əhəmiyyətindən danışan G.S.Rakovski adına Hərbi Akademiyasının rəisi general-mayor Qru-

di Angelov Azərbaycanın hərbi elm və təhsilinin bütün istiqamətləri üzrə əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini xüsusi qeyd edib.

Sonda hərbi akademiyalar arasında elmi tədqiqatlar, təcrübə mübadiləsi, müştərək tədbirlərin keçirilməsi, tədris və qarşılıqlı maraq doğuran

digər məsələlərə dair əməkdaşlıq sənədi imzalanıb.

Sonra qonaqlar Azərbaycan hərbi təhsil sisteminin inkişafı ilə yaxından tanış olmaq üçün Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini də ziyarət ediblər.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Türkiyənin nümayəndə heyəti Azərbaycanın Hərbi Dəniz Qüvvələrində və Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində olub

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Türkiyə Respublikasının Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı donanma admiralı Bülent Bostanoğlunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti aprelin 12-də Azərbaycan Respublikasının Hərbi Dəniz Qüvvələri Komandanlığında olub.

Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı vəzifəsini icra edən 1-ci dərəcəli kapitan Zaur Hümətov ilə admiral Bülent Bostanoğlu arasında keçirilən görüşdə ölkələrimizin hərbi dəniz qüvvələri arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib və qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Sonda Türkiyə nümayəndə heyətinə Azərbaycanın Hərbi Dəniz Qüvvələri haqqında brifinq təqdim edilib.

Türkiyə Respublikasının Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı donanma admiralı Bülent Bostanoğlunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini ziyarət edib.

Ziyarət zamanı ali hərbi məktəbin komandanlığı ilə görüş keçirilib. Görüşdə məktəbin yaranma tarixi, təlim-tədris prosesi və fəaliyyətlərinə dair ətraflı brifinq təqdim edilib.

Nümayəndə heyəti ali hərbi təhsil müəssisəsinin hərbi dəniz fakültəsindəki tədris vəsaiti, maddi-texniki vasitələr və digər hərbi təyinatlı avadanlıqla da yaxından tanış olub.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Milli Qəhrəmanın xatirəsinə abidə-bulaq kompleksi açılıb

Qazaxda Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Firuddin Şamoyevin xatirəsinə tikilmiş abidə-bulaq kompleksinin açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mərasimdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev çıxış edərək respublikamızda, eləcə də Qazax rayonunda şəhidlərə göstərilən hörmət və ehtiramdan danışdı. Qeyd edib ki, cəbhə böl-

gəsində yerləşən Qazax rayonu torpaqlarımız uğrunda gedən döyüşlərdə 292 şəhid verib. Onlardan 5 nəfəri Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb. Bundan əvvəl də şəhidlərə hörmət əlaməti olaraq onların xatirəsinə bulaq-abidə kompleksləri inşa edilib. Ümumiyyətlə, Qazax şəhərində şəhidlərin xatirəsinə 7 bulaq-abidə kompleksi tikilib.

Sonra rayon ağsaqqalı Xanqulu Süleymanov, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Qazax zona filialının sədri,

Əməkdar İncəsənət xadimi, şair Barat Vüsal, şair Cavanşir Rüstəm, qəhrəmanın adını daşıyan şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Məhəmməd Aşırov və başqaları çıxış edərək şəhidin keçdiyi döyüş yolundan danışdılar.

Milli Qəhrəmanın heyat yoldaşı Həmayıl Şamoyeva onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə ailə üzvləri adından minnətdarlığını bildirdi.

Tədbirdə məktəblilər və Firuddin Şamoyevin nəvələri qəhrəmana həsr olunmuş şeirlər söyləyiblər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

14 aprel 2017-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan və 82 millimetrlük mi-naatanlardan (5 mərmii) da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 118 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonunun Voskevan kəndində və adsız yüksəkliklərdə, İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayrım, Kəmərlı, Qızılhacılı, Bala Cəfərli kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari, Ayqəpar kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam, Ağbulaq, Muncuqlu və Əlibəyli kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Qaraqaşlı, Mərzili, Şıxlar, Sarıcalı, Baş Qərvənd, Cəvahirli, Yusifcanlı, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qorqan, Horadiz, Aşağı Seyidəhmədli, kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

"Russia Today": Azərbaycan Ordusu regionda ən varlı ordudur

"Russia Today" telekanalının saytında "Azərbaycan Ordusu regionda ən varlı ordudur" fotosesiyası təqdim edilib.

Rusiya telekanalının qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Ermənistan ilə Dağlıq Qarabağ ətrafında həll edilməmiş münacişə üzündən daim hərbi hazırlıq vəziyyətindədir. Azərbaycan 2000-ci illərin əvvəllərindən hərbi büdcəsini 20 də-

fə artırıb. Bakı Rusiya, İsrail və Türkiyə istehsalı olan silahlar satın alır.

Azərbaycanın Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunları əsasən Sovet texnikasından ibarətdir: Rusiya istehsalı olan "S-300", "S-200", "S-125", "Buk", "Top-M2E". Amma kiçik mənzilli zenit-raket kompleksləri İsraildən alınmış nümunələrdir.

Azərbaycan aviasiyası öz qüdrətinə görə Ermənistan Hərbi Hava Qüvvələrindən

xeyli üstündür. Respublikanın Müdafiə Nazirliyi Qazaxıstandan və Ukraynadan işlənmiş "MiQ-25" tutucu və "MiQ-29" qırıcı təyyarələri alıb. Gürcüstan və Belarussdan 18 vahid "Su-25" hücumçu təyyarəsi alınıb.

"Global Firepower" hərbi qüdrət reytingində Azərbaycan 34 mövqə üzrə Ermənistanı qabaqlayaraq, 60-cı yeri tutur. Ötən 15 ildə Azərbaycan Ordusu böyük sıçrayış edib. 2003-cü ildə ölkənin müdafiə xərcləri 160 milyon dollar, 2013-cü ildə isə 3,7 milyard dollar təşkil edib.

Azərbaycan Ordusunun balansında 314 tank, 1600 vahid zirehli texnika, 119 özür-yeri artilleriya qurğusu, 240 yedəyə qoşulan artilleriya silahı, 191 yaylım atəşi sistemi var.

Azərbaycan Ordusunun sayı ehtiyatda 300 min nəfər olmaqla, 70 min nəfər təşkil edir. Müdafiə siyasətində quru qoşunları komponentinə üstünlük verilib. Quru qoşunlarının strukturuna hər biri 3-6 briqadadan ibarət 5 ordu korpusu daxildir.

Azərbaycan qoşunlarının əsas döyüş tankı "T-72"-dir. Sovet zirehli texnikası və zər-bə silahları parkını getdikcə müasir silahlar əvəzləyir. Azərbaycan öz nümunələrini yaratmağa çalışır, amma onun əsas silah təchizatçısı Rusiya qalır.

AZƏRTAC

Ön xətdən reportaj

"Düşmən unutmasın ki, Azərbaycan əsgəri ona layiqli cavab verməyə qadirdir"

...Ön xətdə yerləşən hərbi hissələrdən birindəyəm. Bu hərbi hissənin şəxsi heyəti də aprel döyüşlərində öz şücaətini göstərərək, düşmənin layiqli cavabını verərək və bir çox mühüm əhəmiyyətli yüksəklikləri işğaldan azad edib.

Təcrübəli zabit Eldəniz İsmayılova görüşüb söhbət edirik. O, düşmənin atəşkəsi hər gün pozmasından, postlarda əsgərlərimizin ayıq-sayıqlığından, qarşı tərəfin layiqli cavab atəşi ilə susdurulmasından danışır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən "Azərbaycan Bayrağı" ordeni və "İgidliyə görə" medalı ilə təltif olunmuş zabit Vüsal Ələsgərova tanış oluruq. Uzun illərdir orduda xidmət edən zabit çətin, lakin şərəfli döyüş yolu keçib. Təbiiyindəki hərbi qulluqçuların qayğısına qalan, onların problemlərini öz problemi bilib həll edən zabit qısa müddətdir bu hərbi hissəyə təyin edilib, ancaq hamının rəğbətini qazanıb.

Mayor Niyazi Şükürovun müşayiəti ilə yola çıxırıq. İstənilən hava şəraitində Vətənin keşiyində dayanan, fasiləsiz olaraq düşməni müşahidə edən əsgərlərimizin görüşünə tələsirik. Yolumuz barlı-bərəkətli kəndlərdən keçir. Ətrafdakı ağacların çiçəklənməsi yazın gəlişindən xəbər verir. Baharın gəlişi, füsunkar gözəllik göz qamaşdırır. Hər yanda adamlar əminliklə, arxayınlıqla təsərrüfat işləri ilə məşğuldurlar. İnsanlar baharın gəlişini gözləyir, havanın isinmə-

siylə, ağacların yarpaqlaması, ətrafın yaşıllığa, gül-çiçəyə bürünməsi onlara könül xoşluğu verir. Günəş öz şəfaqları ilə təbiəti canlandırdığı kimi, insanların duyğularını da yəni o yadadır, canlandırır. Aprel döyüşlərində ermənilər bu istiqamətdə də dinc əhaliyə ağır artilleriya silahlarından atəş açıblar. Azərbaycan əsgərinin gücünə inanan əhali ev-eşiyini tərk etməyib.

Narın-narın yağış yağır. Zabit Niyazi Şükürov burada hava şəraitinin tez-tez dəyişdiyini, lakin əsgərlərimizin xidmətinə heç bir mane törətmədiyini vurğulayır. Zabit bir ilə yaxındır bu hərbi hissədə xidmət edir. Ön xətdə xidmət etməkdən qürur duyduğunu deyir. Zabit onu da vurğulayır ki, aprel döyüşlərində şəhid olan kapitan Vaqif Bayramovun yerinə təyin olunub. "Bir vaxtlar burada xidmət edən, lakin ap-

rel döyüşlərində şəhid olan zabitimizin yerinə təyin olunmuşam. Onun əvvəllər ayaq qoyduğu, gəzdiyi bu çiğirlərdə xidmət etməyimə çox sevinirəm".

Zabitlə söhbət edə-ədə döyüş postuna çatırıq. Uzaqdan düşmən işğalından azad edilən, hal-hazırda ordumuzun tam nəzarəti altında olan yüksəkliklər görünür. Dayaq məntəqəsinə çatırıq. Son bir gündə bölük komandiri heç bir fəvqəladə hadisənin baş vermədiyini bildirir.

Səngərdə Xızı rayonundan hərbi xidmətə çağırılan əsgər Nadir Bayramovla tanış oluruq. 6 aya yaxındır pulemyotçu vəzifəsindədir. Ata-baba ocağından zorla didərgin salınmış yurddaşlarının taleyi onu da bir vətəndaş kimi daim narahat edir. Buna görə də cəbhə bölgəsində xidmət etmək üreyincədir. Ali təhsilli əsgərin ən böyük arzusu məktəbi bitirən kimi ön xətdə ən vacib borcunu -

Vətənə övlad haqqını yerinə yetirmək olub. "Burada xidmət çətin olduğu qədər də şərəflidir. Aprel döyüşlərində iştirak etməsəm də, əsgər yoldaşlarımla danışdıqlarımdan hiss olunur ki, ordumuz öz gücünü düşməne sübut edib. Qoy hamı bilsin ki, Vətən torpağı etibarlı əllərdədir".

Əsgər Anar Əhmədov isə Yasamal rayonundan hərbi xidmətə çağırılıb. Təxris olmağına az bir vaxt qalan əsgərimiz aprel döyüşlərində fəal iştirak edib. Anarın sözlərinə görə, düşmən üzərində qazandıqları qələbə onun yadında böyük iz qoyub. "Mən aprel döyüşlərində 6 ayın əsgəri idim. Fəxr edirəm ki, torpaqlarımızın bir qisminin azad olunmasında az da olsa zəhmətim, rolum olub. Ordumuz güclü olduğunu bir daha isbat etdi. Xidmətdən təxris olunduqdan sonra mülki həyatda

bu qələbəmizdən dostlarıma, tanışlarıma qürurla danışacam. Qüdrətli Azərbaycan Ordusunun əsgəri olduğum üçün qürur duyuram".

- Qarabağımızın düşmən tapdağında olması bizə rahatlıq vermir və verməməlidir. Torpaqlarımız tam azad olmayınca, şəhidlərimizin qisası alınmayınca, biz düşməne rahatlıq tapmağa imkan verməyəcəyik, - deyər əsgər İbrahim Atasov söhbətə qoşuldu. - Bu gün düşmənlə üzbəüz mövqedə Vətənin keşiyində dayanmaqdan qürurverici heç nə ola bilməz. Qoy düşmən unutmasın ki, bu gün əsl döyüşçü kimi formalaşan Azərbaycan əsgəri ona hər an layiqli cavab verməyə qadirdir."

Əsgərlərlə söhbətimizə fasilə verib mövqələrimizi nəzərdən keçiririk. Tarixən bizə məxsus olan torpaqlarımıza ürək ağrısı ilə baxmamaq mümkün deyil. Taqım komandirinin müavini gizir Şəhriyar Tağıyev hər dəfə qarşı tərəfi müşahidə edərkən tək bir əməl haqqında düşündüyünü bildirir. Bir gün Qarabağı azad görmək ən böyük arzusudur. "Hamımız dərk edirik ki, vahid düşmənimiz və işğaldakı torpaqlarımız var. Tezliklə Ali Baş Komandanımızın əmri ilə işğal altında olan torpaqlarımızı azad edib, Şuşanı, Laçını, Kəlbəcəri... qarış-qarış gəzək. Bu arzularımızı həyata keçirməyə, uğurlu bayrağımızı Azərbaycanın hər bölgəsində dalğalandırmağa tam hazırıq".

**Baş leytenant
Məhəmməd NƏSİRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR**

Aprelin 11-də Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin təşkilatçılığı ilə "N" hərbi hissəsində aprel döyüşlərinin birinci ildönümünə həsr olunmuş "Bir anadır, bir Vətən!" deyişi altında ədəbi-bədii musiqili kompozisiya təşkil olunub. Tədbirdə sözügedən qurumun yaradıcı kollektivi və "N" hərbi hissəsinin şəxsi heyəti iştirak edib.

Hərbi vətənpərvərlik tədbirində əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan igid oğullarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin 2 aprel 2016-cı il tarixində ölkə-

nin Təhlükəsizlik Şurasının iclasındakı çıxışından bir hissə ekranda nümayiş olundu:

"Bizim heç bir günahımız yoxdur. Biz sadəcə olaraq bu tərribatə cavab vermişik. Düz de etmişik. Bizə qarşı yenə tərribat törədilsə, onlar yenə də öz cəzalarını alacaqlar. Bu, bir. İkincisi, biz öz torpağımızda vuruşuruq. Biz Ermənistan torpağını işğal etməmişik. Əgər erməni əsgəri ölmək istəmirsə,

"Bir anadır, bir Vətən!"

Azərbaycan torpağından rədd olsun. Mən bunu dəfələrlə demişəm, bir daha demək istəyirəm.

Əminəm ki, bundan sonra da düşmənin bütün tərribatları cavabsız qalmayacaq. Düşməne bundan sonra da layiqli cavab verəcək. Azərbaycan Ordusu buna qadirdir. Azərbaycan övladları öz doğma torpağını müdafiə edirlər, Vətən uğrunda vuruşurlar, şəhid olurlar. Bütün şəhidlərimizin xatirəsi bizim üreyimizdə yaşayır və əbədi yaşayacaq".

Sonra çıxış edən polkovnik Mehman Kərimov aprel döyüşlərindən söhbət açdı. Ermənistanın uzun illərdir öz ordusu haqqında yaratdığı mifləri, əfsanələri bir il qabaq darmadağın edən ordumuzun, bölgədə ən güclü ordu olduğunu vurğuladı. "Həm peşəkərlilik, həm də vətənpərvərlik ruhu baxımından aprel döyüşləri bir daha göstərdi ki, Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. Aprel döyüşlərində hərbiçilərimiz qəhrəmanlıq göstərdilər. Şəhid hərbiçilərimizin xatirəsi bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır. Bu gün biz vahid əməl ətrafında birləşib ölkəmizi daha da güc-

ləndirməliyik, müstəqilliyimizi daha da möhkəmləndirməliyik, ordumuzun gücünü daha da artırmalıyıq ki, öz ərazi bütövlüyümüzü tezliklə bərpa edək".

Sonra tədbir Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı kollektivinin musiqili kompozisiyaları ilə davam etdi. Gizirlər Vüsal Ağayev, Leyla Qəhrəmanova, Ağabala Abdullayev "Lələtəpə fətehləri", "Bayraqtəpə qartalları" və digər hərbi vətənpərvərlik mahnılarını ifa etdilər. Atası

1992-ci ildə Qarabağ döyüşlərində şəhid olan Fərman Əsgərovun repertuarında isə "Qarabağ" mahnısı yer aldı.

Sonda hərbi vətənpərvərlik tədbiri bütün zabit, gizir və əsgər kollektivinin bir ağızdan "Şəhid varsa, torpaq da var, Vətən də, şəhidlərə ölüm yoxdur Vətəndə!" deyişini səsləndirməsi ilə başa çatıb.

**Leytenant
Mahmud MÖHBALİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

“Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün olmalıdır”

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümü Respublika Veteranları Təşkilatında qeyd edilib

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümü münasibətilə aprelin 12-də Azərbaycan Respublikası Mühərribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında anım mərasimi keçirilib.

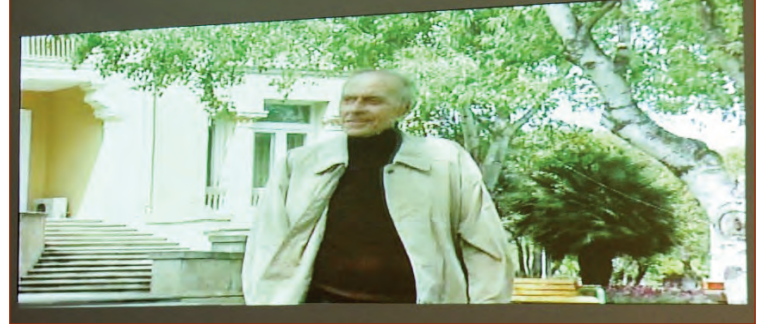
AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə əvvəlcə kinorejissor Vaqif Mustafayevin ulu öndər Heydər Əliyev haqqında çəkdiyi sonuncu televiziya filmi nümayiş etdirilib.

Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov çıxış edərək ümummilli lider Heydər Əliyevin mənalı həyatı və çoxşaxəli fəaliyyəti barədə geniş məlumat verib. "Ulu öndər Heydər Əliyev zamanın fəvqündə duran, illər keçdikcə düşəsi və əzəməti daha parlaq şəkildə üzə çıxan qüdrətli

şəxsiyyətlərdəndir", - deyən Ç.Xəlilov vurğulayıb ki, Ümummilli Lideri xalqın, dövlətin tarixində əbədi yaşadan ən mühüm cəhətlərdən biri onun Azərbaycanın ən çətin zamanlarında xalqı və dövləti düşdüyü bələdan qurtarması, onu yeni inkişaf mərhələsinə çıxarmasıdır. Tarixi yaradan, onun gedişini dəyişməyə qadir insan kimi Heydər Əliyevin adı dünyanın ən böyük dövlət adamları olan Bismark, Atatürk, Adenaur və digər tarixi şəxsiyyətlərlə bir sırada çəkilir. Azərbaycanın müstəqilliyi-

nin əvvəllərində üzleşdiyi dərin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi problemlərə, cəbhədəki uğursuzluqlara, hakimiyyət böhranına, vətəndaş müharibəsi təhlükəsinə toxunan C.Xəlilov bildirib ki, belə ağır vəziyyətdə xalqın imdadına məhz ulu öndər Heydər Əliyev yetişdi. Dahi rəhbər xalqın təkidli dəvətini qəbul edib 1993-cü il iyunun 9-da Bakıya gəldi, daxili və xarici düşmənlərimizin bütün planları puça çıxdı. Xilaskarlıq missiyasını özünə götürən Ulu Öndər vətəndaş qarşılıqlarının qarşısını aldı, ölkəni parçalanmaq təhlükəsindən xilas etdi. 1993-cü il iyunun 15-də ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildi. Bundan sonra Azərbaycan gələcəyə inamla baxan qüdrətli dövlətə çevrilmək yoluna qədəm qoydu.

Məruzəçi daha sonra Azərbaycanın bu gün siyasi və iqtisadi sahədə qazandığı böyük uğurlardan, Ulu Öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə regionun lider dövlətinə çevril-

məsindən, dünyanın sürətlə inkişaf edən ölkələri sırasına çıxmasından danışdı.

Prezident Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdir müavini Ərəstun Mehdiyev vurğulayıb ki, Azərbaycan xalqı zəngin tarixi ərzində bir sıra görkəmli şəxsiyyətlər yetişdirib. Həmin şəxsiyyətlərin arasında ümummilli lider Heydər Əliyevin özünəməxsus yeri var. Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının tarixində silinməz izlər qoyub. Dahi rəhbərin həyatını, fəaliyyətini və quruculuq konsepsiyasını səciyyələndirən "Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün olmalıdır" fəlsəfi yanaşması idi. Ümummilli Lider həmişə deyirdi ki, dövlət xalqın mənafeyinə xidmət etməlidir, xalqın mənafeyi hər şeydən üstün olmalıdır. Heydər

Əliyev xalqın Ümummilli Lideri səviyyəsinə yüksələndə qədər yüksək vəzifələrdə çalışıb, Sovet dövründə Azərbaycana rəhbərlik edib, SSRİ-nin əsas rəhbərlərindən biri olub. Daha sonra müstəqil Azərbaycana rəhbərlik edən Heydər Əliyev fəaliyyətinin bütün dövrlərində ölkəmizin dinamik inkişafına, xalqın rifahına xidmət edib, bunun üçün çalışıb.

Sonra Bakı şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Fədumə Hüseynova, "İnterfaks-Azərbaycan" agentliyinin baş direktoru Aleksandr İvanov və başqaları çıxış edərək müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulmasında, inkişafında və dünyaya tanıtılmasında ümummilli lider Heydər Əliyevin misilsiz tarixi xidmətlərindən bəhs edib, Ulu Öndərlə bağlı xatirələrini bölüşüblər.

NATO-nun Əfqanıstanda həyata keçirdiyi "Qətiyyətli dəstək" qeyri-döyüş missiyasının tərkibində fəaliyyət göstərmək üçün Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 54 hərbi qulluqçusu plana uyğun olaraq rotasiya qaydasında Əfqanıstana yola salınıb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Əfqanıstandakı sülhməramlı missiyası 2002-ci il noyabrın 20-dən başlayıb.

Hazırda Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin

90 hərbi qulluqçusu, 2 hərbi həkimi və mühəndis-istehkam

ixtisası üzrə 2 zabiti Əfqanıstandakı missiyada iştirak edir.

Genişmiqyaslı təlimlər keçiriləcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, aprelin 16-dan qoşunların döyüşə hazırlıq qabiliyyəti, qüvvə və vasitələrin idarə olunmasının təşkili, onların qarşılıqlı fəaliyyətinin yoxlanılması məqsədilə döyüş şəraitinə uyğunlaşdırılmış vəziyyətdə genişmiqyaslı təlimlər keçiriləcək.

Təlimlərə 30 min nəfərədək şəxsi heyət, 250-dən artıq tank və zirehli texnika, 200-dək müxtəlif çaplı raket və artilleriya qurğusu, reaktiv yayılım atəş sistemi və minaatan, 25 ədəd müxtəlif təyinatlı döyüş aviasiyası, eləcə də yeni

növ radioelektron kəşfiyyat vasitələri və pilotsuz uçuş aparatları cəlb olunacaq.

Təlimlər zamanı çətin relyef şəraitində müasir ümumqoşun döyüşü və əməliyyatların keçirilməsinin müxtəlif üsulları məşq etdiriləcək.

Qəbul edilmiş qərara əsasən, qoşunların və idarəetmə məntəqələrinin əməliyyat təyinatı rayonlarına yerləşməsi, səfərbərlik ehtiyatlarının toplanaraq təyinatı üzrə göndərilməsi, zərbə qruplaşmalarının yaradılması və müəyyən olunmuş istiqamətlərdə tətbiqi, döyüş aviasiyasının ehtiyat aerodromlarına köçürülməsi, eləcə də raket və artilleriya qoşunlarının ehtiyat atəş və start mövqelərinə çıxarılması icra olunacaq.

Təlimlər aprelin 21-dək davam edəcək.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Ovqat

Siz də əsgər olacaqsınız

Hər fəslin öz gözəlliyi var. Yazı gul-çiçəyinə, vasilığına görə sevirik, yayı unutmduğumuz doğma Xəzəri yada saldıqna görə, payızı qızılı rənginə, qışı qarına görə sevirik. Biz də bilirik ki, Vətəndə bütün fəsillər gözəldi. Vətən ona görə Vətəndi ki, hər gününü, ayı, ili ömrünə yazmaq istəyirsən və yazırsan.

Otən ilin apreli hamımızın ömrünə və tarixə yazıldı. O ovqatı indi də yaşayırıq. Azərbaycan Ordusunun gücünə bir daha inandıq. Bir daha inandıq ki, bu ordu torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir. Ona da inandıq ki, Murad Mirzəyev, Samid İmanov kimi zabitlərimiz, belə zabitlərin tabeliyində xidmət edən əsgərlərimiz olub, var, olacaq da.

Otən aylar bizi aprel döyüşlərinin ovqatından uzaqlaşdırmır, əksinə, bu ovqatı bizi böyük qələbəyə ruhlandırır, daha əhatəli qələbə ovqatına kökləyir. Biz ordumuzun döyüş hazırlığına, əsgər və zabitlərimizin vətənpərvərliyinə, mənəvi hazırlığına inanırıq, güvənirik. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dediyi "Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu vardır" fikrini biz gənclər də qürurla deyirik...

Tələbə yoldaşlarımla söhbətlərimizdə aprel döyüşlərindən, bu döyüşlərin nəticələrindən də danışırıq. Xalqla ordunun birliyindən danışırıq, əsgərlərimizin döyüş hazırlığın-

dan danışırıq, Ali Baş Komandanın, Müdafiə nazirinin döyüş bölgələrinə səfərlərindən danışırıq, bu səfərlərin şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığına təsirindən danışırıq. Hər dəfə oğlanların unversiteti tez bitirmək istəyini aydınlığı ilə hiss edirik. Onlar sanki zamanın ləng ötürməsindən narahatdırlar - hərbi xidmətə getmək istəyirlər. Onların bu düşüncələri həsəd aparılsay Vətən sevgisidir. Bu məqamda Rəsul Rzanın Böyük Vətən müharibəsi illərində azərbaycanlı döyüşçülərə yazdığı şeirini, şeirin son beytini xatırlayıram:

*Vuruş ki, bu gün, sabah
qalib gələndə yurdun,
Hamı bilsin ki, sən də
Vətəni qoruyurdun!..*

Siz də Vətəni qoruyacaqsınız, tələbə yoldaşlarımla! Siz hərbi xidmətə gedincə, böyük qələbə qazanacağınızı arzulayırsınız. Siz işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda xidmət edəcəksiniz!..

Şəbnəm BEHBUDZADƏ

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti ilə ictimai-siyasi hazırlıq sistemində keçirilən dərs

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Suallar:

1. Almanyanın SSRİ üzərinə qəflətən hücumu və müharibənin başlanması.

2. Azərbaycanlıların alman faşistlərinə qarşı döyüşlərdə qəhrəmanlıqları.

3. Azərbaycan II Dünya müharibəsi illərində.

Almaniyanın SSRİ üzərinə qəflətən hücumu və müharibənin başlanması

9 May - faşizm üzərində qələbə günüdür. Ümummillə liderimiz Heydər Əliyev bu qələbəni belə qiymətləndirmişdir: "Zaman keçdikcə, illər ötdükcə, bu qələbənin mənası, mahiyyəti və tarixi əhəmiyyəti daha da aydın olur, bütün dünya üçün daha da açıqlır".

1933-cü ildə Almaniyada, Adolf Hitler başda olmaqla, faşistlər hakimiyyətə gəldilər. Həmin dövrdən öz hərbi qüdrətini artıraraq Avropanın işğalına hazırlaşan Almaniyası 1939-cu il sentyabrın 1-də Polşaya hücum etdi. Beləliklə, II Dünya müharibəsi başladı. Qısa müddət ərzində Avropanın əksər özlərini işğal edən və ya öz təsiri altına alan Almaniyaya keçmiş SSRİ-yə (Azərbaycan Respublikası o vaxtlar Sovet İttifaqının tərkibində idi) hücum əməliyyatı böyük hərbi potensiala malik idi.

Almaniyası 1941-ci il iyunun 22-də qəflətən SSRİ üzərinə hücum etdi. 190 alman diviziyası SSRİ-nin bütünlükdə qərb sərhədləri boyunca hərəkətə gəldi. SSRİ-də yaşayan bütün xalqların, o cümlədən Azərbaycan xalqının həyatında ağır iz buraxmış Böyük Vətən müharibəsi başlandı.

Müharibənin ilk 3 günündə Azərbaycandan 25.984 nəfər könüllü cəbhəyə yola düşdü. Artıq 4 iyul 1941-ci il tarixdə Bakı şəhərində 75 min, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 7 min, Gəncədə 10 min azərbaycanlı ordu sıralarına yazılmışdı. Bütövlükdə Azərbaycan üzrə 1941-ci ildə 186,7 min nəfər belə dəstələrə qoşulmuşdu. 1943-cü il yanvarın 1-dək Azərbaycandan döyüşən hərbi hissələrə göndərilənlərin sayı 464.468 nəfər olmuşdu. Ümumiyyətlə, 1941-1945-ci illərdə Azərbaycandan müharibəyə 600 mindən çox insan getmiş, onların yarısından çoxu cəbhədə həlak olmuşdu. Respublikada 87 atıcı taboru və 1124 ərazi özünümüdafiə dəstəsi yaradılmışdı. On minlərlə fəhlə, kəndli və ziyalı Azərbaycanda formalaşdırılmış diviziyalara səfərbər edilmişdi.

Qısa müddət ərzində döyüşən hissələr üçün respublikada 15 min tibb bacısı, 750 rabiteçi, 3 min sürücü hazırlanmış cəbhəyə göndərilmişdi.

Azərbaycan döyüşçüləri Sovet ordusu sıralarında qəhrəmancasına vuruşurdular. 77-ci, 223-cü, 396-cı, 402-ci və 416-cı millitəçilər diviziyalarının tərkibində onlar Qafqaz dağlarında, Ukraynada, Pribaltikada və Şərqi Avropa ölkələrində vuruşaraq, faşizm üzərində qələbənin qazanılmasına öz layiqli töhfələrini vermişlər.

Mövzu: 1941-1945-ci illərdə alman faşizminə qarşı aparılan mübarizədə Azərbaycan xalqının rolu.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə bu dərsə hazırlaşarkən II Dünya müharibəsi haqqında tarixi materiallardan, həmin hadisələrin şahidi olanların xatirələrindən istifadə etmək və mövzunu bölmənin gündəlik həyatı ilə bağlamaq tövsiyə olunur.

Azərbaycanlıların alman faşistlərinə qarşı döyüşlərdə qəhrəmanlıqları

Azərbaycan xalqının qəhrəman oğulları Həzi Aslanov, Ziya Bünyadov, Məlik Məhərrəmov, Qafur Məmmədov, Hüseynbala Əliyev, İsrail Məmmədov, Mehdi Hüseynzadə, Gəray Əsədov, Akim Abbasov və başqaları II Dünya müharibəsi illərində unudulmaz qəhrəmanlıqlar göstərmişlər. Onlar Moskva və Stalinqradda, Kırım və Qafqaz, Kiyev və Smolensk ətrafında gedən döyüşlərdə vuruşaraq respublikamızın şərəfini qorumuşlar.

Hələ müharibənin ilk ilində Moskva ətrafında gedən döyüşlər zamanı fədakar Azərbaycan oğlu İsrail Məmmədov Novqorod vilayətinin Nustinko kəndi yaxınlığında kiçik bir dəstə ilə hitlerçilərin bir taburunun hücumunun qarşısını almış, 300 nəfərdən artıq faşist əsgər və zabiti məhv etmişdi. Stalinqradda döyüşlərində Həzi Aslanovun tank alayı düşmənin 45 tankını, 26 topunu, 50 avtomobilini və eyni zamanda 2 min nəfərədək zabiti və əsgərini məhv etmiş, 13 tankını və 175 avtoməşinini ələ keçirmiş, 700 nəfəri əsir götürmüşdü. 1942-ci ilin dekabr döyüşlərində görə alayın 100-dən artıq döyüşçüsü orden və medallarla təltif olunmuşdur. Həzi Aslanova Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilmişdir. Tank qoşunları general-mayoru Həzi Aslanov yeganə azərbaycanlıdır ki, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür.

1944-cü ildə gedən döyüşlər zamanı Gəray Əsədov xalqımızın adını bir daha yüksəltdi. O öz sinəsi ilə düşmən pulemyotunu susduraraq yoldaşlarının hücumunu təmin etmişdi. Müharibənin ilk günlərində Azərbaycanın şahinləri faşistlərə qarşı mərdliklə vuruşurdular. 13 iyul 1941-ci ildə Leningrad səmasının keşiyində leytenant Hüseynbala Əliyev dörd faşist təyyarəsini vurduqdan sonra öz 17 yara əlsə da, təyyarəsini yerə endirə bilmişdi. Təyyarəçi Yusif Quliyev özünü qorxmaz səma döyüşçüsü kimi göstərmiş, dörd faşist təyyarəsi ilə döyüşə girərək, ikisini məhv etmiş, qalan ikisini isə qaçmışdır.

Azərbaycanlı döyüşçülər Avropa ölkələrində anti-faşist azadlıq hərəkatında da qəhrəmancasına vuruşurdular. Adriatik dənizi sahillərində "Mixaylo" ləqəbli qorxmaz, fədakar azərbaycanlı balası Mehdi Hüseynzadənin partizanlar arasında göstərdiyi qəhrəmanlıqların sorağı hər yere yayılmışdı. Qəhrəmancasına həlak olmuş Mehdi Hüseynzadəyə müharibədən sonra Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilmişdir.

II Dünya müharibəsi illərində 123 nəfər Azərbaycan vətəndaşı göstərdikləri şəxsi igidliklərə və şücaətlərə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı kimi yüksək ada layiq görülmüş, 34 nəfər isə "Şöhrət" ordeninin hər üç dərəcəsi ilə təltif olunmuşdur.

Sovet İttifaqı Qəhrəmanlarından 43 nəfəri milliyətçə azərbaycanlıdır. Onlardan biri olan Məlik Məlik oğlu Məhərrəmov 1943-cü ildə öz bölyüyü ilə Dnepr çayını birinci keçərək qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırığını müvəffəqiyyətlə yerinə yetirdiyinə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür. Onun həyat yolu və cəbhə qəhrəmanlıqları haqqında Abdulla Qurbaninin "Firtinalar qaynada" sənədli povestində ətraflı məlumat verilmişdir.

1941-1945-ci illərdə bütün SSRİ-dən cəmi 44 tibb işçisi Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür ki, onların da 2-si Azərbaycan xalqının nümayəndəsidir.

Müharibə illərində Azərbaycanın paytaxtı Bakı da düşmənin hava hücumlarına məruz qalmışdır. 1942-ci ildə alman təyyarələri Bakı səmasına 71 dəfə, 1943-cü ildə isə 3 dəfə hücum etmişlər. Bu hücumlar zamanı 96 düşmən təyyarəsi vurulmuşdur.

Azərbaycan II Dünya müharibəsi illərində

Cəbhəni silah və sursatla, ərzaqla, geyimlə təmin etmək üçün müharibə illərində bütün Azərbaycan iqtisadiyyatı səfərbər olunmuşdu. Sovetlər Birliyinin əsas neft bazası olan Azərbaycanın müharibənin əvvəllərində SSRİ-də istehsal olunan neftin 70 faizindən çoxunu verdi. Müharibə illərində neftçilərimiz cəbhəyə 75 milyon ton qədər neft, 22 milyon ton benzini, digər neft məhsulları göndərmişlər. Cəbhəyə göndərilən yüksək oktanlı təyyarə benzininin 85-90 faizi Bakıda istehsal olunurdu.

Xalq təsərrüfatının yenidən qurulması, ordunun yüksək keyfiyyətli yanacaq, hərbi sursatla, ərzaqla təmin olunması Azərbaycan xalqı qarşısında ciddi vəzifələr qoyurdu. Müharibə dövründə sənaye istehsalının profilini dəyişmək və qısa müddət ərzində yeni növ məhsulların buraxılması tələb olunurdu. Azərbaycan sənayesi silah, hərbi texnika, sursat istehsalına başlamalı idi. Dəmir yolu, dəniz və hava yollarının qrafiklə işləməsinin təşkili böyük əhəmiyyət kəsb edirdi.

Kənd təsərrüfatında yeni sahələr əkilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi, döyüşən ordunun kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təmin olunması vəzifələri

qarşıda dururdu.

Səfərbərlik nəticəsində orduya çağırılmış yüksək ixtisaslı kadrların, ümumiyyətlə, işçi qüvvəsinin az olması qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsini daha da çətinləşdirirdi. 1942-ci ilin fevral-mart aylarında neft ayırma və kimya sənayesi üçün cəbhədən 5175 nəfər ixtisaslı fəhlə və mütəxəssis geriye, respublikaya çağırılmışdı. Eyni zamanda müharibədə əlil olanlar istehsalatla, öz köhnə iş yerlərinə qayıdırıldı. 1941-42-ci illərdə 6304 nəfər, ümumiyyətlə, müharibə dövründə isə 36000 nəfər döyüşlərdə əlil olduqdan sonra istehsalat qayıtmışdı. Respublika zəhmətkeşləri qələbəninə gündəlik normativləri yerinə yetirmədən evlərinə getməmişlər.

1942-ci ilin ikinci yarısında Azərbaycanda, əsasən Bakıda 130 növ silah, sursat və hərbi texnika buraxılırdı. Bakı zavodlarında "Katyuşa" reaktiv artilleriya qurğusu yığılırdı. Yerli sənaye müəssisələri az bir vaxtda müdafiə sənayesi profilində işləməyə keçmişdi. Müharibənin ilk ilində yüngül sənaye işçiləri döyüşçülər üçün artıq 30 növ məhsul buraxmağa başlamışdı. Rostov şəhərindən köçürülmüş ayaqqabı fabrikinin bazasında Bakıda ayaqqabı fabriki tikilmiş və istehsal bərpa edilmişdi. Ət və süd sənayesi müəssisələri yenidən qurulmuşdu.

Azərbaycanda 70-dən çox hərbi hospital təşkil olunmuşdu və bu hospitallarda 441.017 nəfər yaralı müalicə olunmuşdu. Azərbaycan dənizçiləri müharibə illərində cəbhəyə 1 milyon 300 min vaqon və 600 min sistem, Xəzər dənizçiləri isə 20 milyon ton hərbi və xalq təsərrüfatı yükləri daşımışlar.

Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına Azərbaycan dövləti tərəfindən həmişə böyük diqqət və qayğı göstərilir. Azərbaycan Respublikasından olan Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına "1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 70 illiyi" yubiley medalı ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 2 fevral 2015-ci il tarixli sərəncamı buna əyani sübutdur.

Böyük Vətən müharibəsi bəşəriyyətin XX əsrdə üzleşdiyi ən ağır və dəhşətli dövr olmuşdur. Azərbaycan xalqının bu müharibədə göstərdiyi əzmkarlıq və qəhrəmanlıqların araşdırılması və təbliği bu gün də ciddi əhəmiyyətə malikdir.

Hazırkı dövrdə Azərbaycan xalqı yeni bir düşmənlə - Ermənistan Respublikasının işğalçı siyasəti ilə üzbezdür. Azərbay-

can xalqı artıq dördüncü dəfədir ki, ermənilərin işğalçı siyasəti ilə üzleşir. 1905-1911, 1918-1924, 1948-1954, 1988-1994-cü illərdə Ermənistan ərazilərindən, öz tarixi dədə-baba yurdlarından qovulan azərbaycanlılar erməni daşnaklarının vəhşiliklərindən nicat yolunu Azərbaycan Respublikasında tapdılar.

XX əsrdə erməni daşnaklarının törətdikləri vəhşiliklər öz miqyasına və qəddarlığına görə heç də Böyük Vətən müharibəsində faşistlərin törətdikləri vəhşiliklərdən geri qalmır. Növbəti dəfə 1991-1994-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə göz dikən Ermənistan havadarları ilə öz istəyinə qismən nail oldu, Azərbaycan Respublikasının Qarabağ Muxtar Vilayəti və ona bitişik 7 inzibati rayon işğal edildi.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin dünya miqyasında aparacağı məqsədyönlü siyasət, orduya diqqət və qayğı nəticəsində Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyətinin döyüş əzmi və mənəvi-psixoloji hazırlığı yüksək səviyyəyə çatdırılıb, Silahlı Qüvvələr yeni müasir döyüş texnikası, silah-sursat və avadanlıqlarla daim təchiz edilib. Artıq Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri döyüş mövqeyində öz sözlünü düşməne diqqət edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Azərbaycan Ordusunun aprel qələbələrinin ildönümü ilə əlaqədar martın 31-də hərbiçilərlə keçirdiyi görüşdə demişdir:

"Aprel döyüşləri bizim şanlı hərbi qələbəmizdir, dövlətimizin, xalqımızın, ordumuzun gücünü göstərən qələbədir. Aprel döyüşləri nəticəsində Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarının işğaldan azad edilmiş ərazilərində bu gün Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Bu döyüşlər onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla barışmayacaq, öz ərazi bütövlüyünü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edəcəkdir".

Aprel döyüşləri bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu istənilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə və ərazi bütövlüyü yitmiş bərpa etməyə qadirdir.

Siz - Azərbaycan Ordusunun cəsur əsgərləri təlimlərdə, döyüş hazırlığı və ictimai-siyasi hazırlıq məşğələlərində bundan sonra da hər işini daha da vicdanla öyrənməli, babalarımızın Böyük Vətən müharibəsində, ata və qardaşlarımızın Qarabağ savaşında və aprel döyüşlərində göstərdikləri qəhrəmanlıq və igidlikləri özünüzə örnək bilməli, Azərbaycan torpaqlarının düşmən işğalından azad olunması üçün aparılacaq döyüşlərdə onların bu igidliklərini təkrar etməyə hər an hazır olmalısınız. Çünki siz Korğlu, Babək, Şah İsmayıl Xətai, Həzi Aslanov, Mehdi Hüseynzadə, Mübariz İbrahimov, Murad Mirzəyev, Çingiz Qurbanov kimi Azərbaycan qəhrəmanlarının həmvətənlərisiniz.

Müdafiə Nazirliyi
Mənəvi-Psixoloji
Hazırlıq və İctimaiyyət
Əlaqələr İdarəsi

Nümunəvi xidmət

Vətəni varlığıyla qoru, Azərbaycan əsgəri!

2017-ci ilin mart ayı... Elə bir ərafədə əsgərlərimizlə görüşə gəlmişik ki, Qarabağın füsunkar təbiətini, gözəlliyini görmək xoşbəxtliyini də yaşayırıq. İndi dağlar ağ saçlarını yolub, sinəsinə yaşıl xalı sərməyə başlayıb. Elə bil addım atıb bizə yaxınlaşır, olduğundan daha əzəmətli və daha zəhmli görünür dağlar. Ancaq bununla yanaşı bizlərə könül xoşluğu ilə hərərət bəxş edir. Hiss olunur ki, təbiət bizim düşündüyümüzdən daha canlı, daha hərəkətlidir.

Təbiətin əksinə olaraq insan karakteri çox zaman qapalı və dərkedilməz olur. İlk baxışda özünü büruzə vermir. Yalnız ekstremal vəziyyətlərdə bütün çılpığı ilə üzə çıxır, kimin nəyə qadir olduğu aydınlaşır. Bəzən bir fədakarlığına görə kimə hamıya tanınır. Adı dillər əzbəri olur. Fevralın əvvəllərində Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov tərəfindən qiymətli hədiyyə

ilə mükafatlandırılan, şəxsi heyət arasında adını nümunəvilər sırasına yazdıran Elməddin Qurbanov kimi. Füzuli rayonunun Şıxlı kəndindən olan əsgərimiz Müdafiə naziri ilə görüşünün xoş anlarını çözləyir, dilə gətirir: "Həyatımda ən xoşbəxt an Müdafiə naziri ilə görüşməyim və ondan qiymətli hədiyyə almağım oldu. Həmin gün çox həyəcanlı idim. Ancaq cənab nazir mənimlə söhbət etdikdən

sonra həyəcanım bir az azaldı. Həmin anı mən sözlə deyə bilmərəm. Çox xoşbəxt idim". Söhbət zamanı əsgər Qurbanov ordu rəhbəri tərəfindən bir neçə silahdaşına qiymətli hədiyyənin verilməsini hərbiçilərimizə ən yüksək diqqətin bariz nümunəsi hesab etdi: "O, əsgərlərlə çox səmimi bir söhbət apardı. Aldığım mükafatla bağlı isə deyə bilərəm ki, bu, nazirin əsgərlərə böyük etimadının

göstəricisidir. Biz əsgərlər də bu etimadı doğrultmaq üçün əlimizdən gələni əsirgəməyəcəyik. Çalışacağıq ki, komandirlərimizin dəstəyi və diqqəti sayəsində inamla irəliləyək. Torpaqlarımızı düşmən tapdığından azad edək".

- Bir daha əmin oldum ki, tapşırıqların dəqiq və qüsursuz yerinə yetirilməsi, hərbi texnikaların dərinləməsi, hərbi işinin mükəmməl öyrənilməsi insanı uğurdan-uğura aparır, - deyər əsgər Elməddin Qurbanov sözünə davam etdi. - Bu hədiyyə məni zirvələr fəth etməyə ruhlandırır. Bu əmil mənim üçün əhəmiyyətli olduğu qədər qürurvericidir.

Söhbətimiz bir qənaətə gəlməyə imkan verdi ki, əsgər Elməddin Qurbanovun simasında Azərbaycan əsgəri vətənsəvər, cəsarətli və qətiyyətlidir. Bəli, yüksək döyüş və mənəvi hazırlığa malik əsgər Vətənin gücü deməkdir. Bu gün Azərbaycan Ordusunun qüdrəti deməyə əsas verir ki, əsgərlərimiz torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəklər. O torpaqlara bir daha yad izlər dəyməyəcək. Ona görə bu Vətəni ürəyinlə, varlığını qoru, Azərbaycan əsgəri!

**Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
çavuş
N.PƏNAHOVUNDUR**

Yazdı...
Bu yaz bir başqa yazdı...
Bayaqdan bəri baxışlarım ağacların budaqlarında gördüyüm çiçəkləmiş tumurcuqlardan üzülürəm. Ağacı budaqlara, budağı tumurcuqlara - çiçəklərə Vətən bilirəm. Vətənə bunca bağlılıq könül xoşluğuna dönür...
Gözlərimizdən könlümüzə, könlümüzdən ömrümüzə süzülən "Gözəlim Bahar" dediyimiz yaz fəslidi. Gəlişi də şahənədi, yerliş-duruşu da, bənövşə təbəssümü də, nergiz baxışı da... Məmməd İlqar demişkən, nə göz doyrur, nə könül el çəkir...
Niyyət tutub yaz yağışına ovuc açarlar. Bu ilki yazın yağışına ovuc açanların dönməz niyyəti eynidi: torpaqlarımız işğaldan azad edilsin. O yerlərdə nergiz

də, bənövşə də, quzuqulağı da, dağaran da, yemlik də, ... illərin o üzündə necə boy göstərirdisə, eləcə boy göstərsin. Tufarqanlı Abbasın misralarıyla oxşayaq bənövşəni...
Dağların daş sinəsinin, çeşmələrin nəfəsinin, bulaqların səsinin, ağacların budaqlarının, budaqların yarpaqlarının, çəmənlərin yanaqlarının... yaralarına nergizdən məlhəm diləyək: kərəm elə, bu yaraları titrək ləçəyinlə sarı, nergizim!.. Hər dəndən əsən, hər dəndən kəsən mehi qılığa tutacaq: yaralara sarğı ol, yaraların sarğısı ol!..
Ovcumuz yaz yağışıyla dolunca baxışlarımız göy üzünün göylüyünə sığal çəkək...
Məcrasına sığmayan çaylar urvatsız kör-kötüyü

Tumurcuqlar çiçəkləyib!..

(esse)

uzaqlaşdır. Göy üzündə görünən göyqurşağını göylərin yerlərə gözdəndirliyi bilək: "Gözləriniz aydın, buludlar dağıldı, qada sovuşdu. Ağaclarınızın tumurcuqları çiçəkləyib. Təbiət möhtəşəmlə gözəlləşir..."

Ağacların tumurcuqları Cocuq Mərcanlıda da yəqin çiçəkləyib. Tumurcuqların çiçəkləməsi, çiçəklərin qədəri göz doyurur, duruşu, düzümü könül açır. Bu ecazkar düzümün vəsfine uyumlu söz tapmaq mümkünmü? Çiçəklər yeri göyə bənd eləyəcək, göyü yerə. Bu gözəlliyi tabloya köçürməyə Səttar fırçası gərəkdi...

Cocuq Mərcanlının işıqları yanır... Cocuq Mərcanlıda evlər tikilir...

Cocuq Mərcanlıda cocuq mərcanlılar baxışlarını qərubsənmiş ağaclarının çiçəklərindən üzə bilmir. Bu çiçəklər 25 ilin həsrətini bitirdi. 25 ilin can üzən, ruh sarsıdan sıxıntılı ömürlərdən xəzan çağı şah budaqdan saralmış yarpaqlar necə düşürsə, eləcə düşdü...
Ağacların tumurcuqları

çiçəkləyib...
Yaxınlarda Şuşada, Cıdır düzündə, İsa bulağında... tumurcuqlardan boy göstərən çiçəklər Azərbaycan əsgərinin ayaq səslərinə boylanacaq. "Gəldinizmi?" - sorğusunun doğmalığı yerə-göyə sığmayan sevincə bürünəcək. Bu ünsiyyəti ilahi ünsiyyət biləcəyik!..
...Bu ilki yazda ötən ilki yazın qoxusu var...
Gen dərələr sellənəcək, Ana Torpaq çəmənlər çəmənləndəcək, ağacların çiçəyi də, çiçəklərin göyçəyi də, göyçək-göyçək gülümşəyən çiçəklərin ləçəkləri də dillənəcək: tumurcuqlar gələn il daha gözəl çiçəkləyəcək!..
Təbiətə baxıram, cəmiyyəti düşünürəm. Əsl vətəndaş Vətənə varlığını bağlandı. Tumurcuqların çiçəkləməsi təbiət necə gözəlləşdirirsə, əsl vətəndaşlar da təbiəti elə gözəlləşdirir...
Bu yaz bir başqa yazdı. Tumurcuqlar bu il o qədər ecazkarlıqla çiçəkləyib ki!..

**Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist**

Xəbərlər:

hadisələr, faktlar

İranda prezidentliyə iddiaçıların sayı 644-ə çatıb

İranda prezident olmaq istəyənlərin sayı 644 nəfərə çatıb.

İran İslam Respublikası Seçki Komissiyasının katibi Əli Purəli Motləq seçkilərə namizədliklə bağlı 644 nəfərin qeydiyyatdan keçdiyini bildirib. Onlardan 21-i qadındır.

İranda 12-ci prezident seçkilərində iştirak etmək istəyənlərin adlarının qeydiyyatına alınması prosesi aprelin 11-dən başlanıb və 15-də başa çatacaq.

Seçkilər mayın 19-da keçiriləcək.

Almaniyanın Baş prokurorluğu Dortmundda baş verən partlayışı terror aktı sayır

Bu barədə qurumun nümayəndəsi bildirib. "Cinayətin əlamətləri onun terror aktı olduğuna işarə edir və buna görə də biz təhqiqatı öz üzərimizə götürmüşük", - deyər o qeyd edib.

Xatırladaq ki, aprelin 11-də "Borussiya" futbol klubu UEFA Çempionlar Liqasının dördüncü final mərhələsi çərçivəsində "Monako" komandası ilə qarşılaşmalı idi. Oyuna bir saatdan az vaxt qalmış stadionu gedən yerli komandanın avtobusunun yanında partlayış baş verib. İnsident nəticəsində "Borussiya" klubunun futbolçusu Mark Bartra və komandanı müşayiət edən polis əməkdaşı yaralanıb. Oyunun vaxtı isə dəyişdirilərək aprelin 12-nə keçirilib.

Türkiyə və Rusiya prezidentləri Suriyadakı vəziyyəti müzakirə ediblər

Türkiyə və Rusiya prezidentləri arasında telefon danışığı olub.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Vladimir Putin Suriyadakı vəziyyəti müzakirə ediblər.

Telefon danışığı zamanı tərəflər Suriyada atəşkəsin möhkəmləndirilməsi məqsədi ilə birgə fəaliyyətin önəmini vurğulayıb, Astana və Cenevrə prosesinə dəstəyi davam etdirmək niyyətlərini bildiriblər. Həmin gün aprelin 4-də Suriyada kimyəvi silahdan istifadə ilə bağlı insidentin beynəlxalq səviyyədə araşdırılmasının vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Prezidentlər iki ölkə arasında münasibətlərin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımların intensivləşdirilməsinin önəmini də qeyd ediblər.

ABŞ döyüş şəraitində ilk dəfə ən güclü qeyri-nüvə bombasından istifadə edib

ABŞ döyüş şəraitində ilk dəfə olaraq ən güclü qeyri-nüvə bombasından istifadə edib.

ABŞ Hərbi Hava Qüvvələri tərəfindən Əfqanıstanın Nanqaxar şəhərində İŞİD terror qruplaşmasının tunel kompleksinə ən böyük qeyri-nüvə bombası olan "GBU-43" bombası atılıb.

ABŞ Müdafiə Nazirliyinin əməkdaşı Adam Stump bombalı hücumun yerli vaxtla səhər 7.32-də "MC-130" tipli bombardman təyyarəsi ilə həyata keçirildiyini bildirib. O, sözügedən bombanın ABŞ hərbi qüvvələrinin arsenalındakı ən böyük qeyri-nüvə bombası olduğunu diqqətə çatdırıb.

Qeyd edək ki, ABŞ ordusunda MOAB (Massive Ordnance Airblast Bomb) adı ilə tanınan bombaya "bütün bombaların anası" da deyilir.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

Naxçıvan Qarnizonunun Zabıtlar Evinde Əlahiddə Ümumqoşun Ordu üzrə bədii özfəaliyyət kollektivlərinin bədii yaradıcılıq fəaliyyətinə baxış-müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb.

Tədbirdə çıxış edən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun zabiti polkovnik Mirqiyas Rüstə-

mov son illərdə ordumuzun Naxçıvanda yerləşən hissələrinə göstərilən dövlət qayğısından danışdı və bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərin böyük əhəmiyyəti olduğunu vurğulayıb.

Polkovnik tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb ki, bütün bunlar şəxsi heyətin mə-

Əlahiddə Ümumqoşun Ordu üzrə bədii özfəaliyyət kollektivlərinin baxış-müsabiqəsinə yekun vurulub

nevi-psixoloji vəziyyətinin və hərbi vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsində böyük rol oynayır. Xidməti vəzifəsini şərəflə yerinə yetirən əsgərlərimizin bədii yaradıcılıq qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması və düzgün istiqamətləndirilməsi də həyata keçirilən tədbirlərin tərkib hissəsinə çevrilib. Sonra zabıt qalibləri təbrik edərək onlara xidmətlərində uğurlar arzulayıb.

Müsabiqənin qaliblərinə diplom və fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Sonda Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun bədii özfəaliyyət kollektivləri "Əsgər ocağı" adlı konsert proqramı ilə çıxış ediblər. Tədbirdə vətənpərvər-

lik mövzusunda şeirlər, mahnılar səsləndirilib, milli rəqslər ifa edilib.

Konsert proqramı iştirakçı-

lar tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

**Leytenant
Nəriman NƏCƏFOV**

Hərbi Akademiyanın dinləyiciləri üçün "Azərbaycanın hərbi-sənaye potensialı" mövzusunda praktiki məşğələ keçirilib

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının Strateji Araşdırmalar və Dövlət Müdafiəsinin İdarəetmə Akademik kursunun tədris proqramına uyğun olaraq dinləyicilər üçün Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin müəssisəsində "Azərbaycanın hərbi-sənaye potensialı" mövzusunda praktiki məşğələ keçirilib.

Dinləyicilərə nazirliyin strukturu, vəzifələri, müəssisələrdə istehsal olunan hərbi təyinatlı məhsullar haqqında məlumat verilib. Onlar hərbi təyinatlı

məhsulların istehsalı prosesi və hazır məhsullarla tanış olublar.

Praktiki məşğələdə müasir müharibələrdə yüksək texnologiyalı silahların rolu vurğulanaraq qeyd olunub ki, ötən ilin aprel döyüşlərində ordumuzun düşmən üzərində əldə etdiyi qələbə müdafiə sənayemizin bu cür silahların istehsalı sahəsindəki nailiyyətlərini nümayiş etdirdi.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Valideynlər razılıq edirlər

- Əsgər Ramal Vəliyevin valideyniyəm. Ramal ali təhsillidir. O, Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasını bitirib. "N" hərbi hissəsində xidmət edir. Vəzifəsi atıcıdır. Nümunəvi əsgərdir. Bir valideyn olaraq həmişə ona tövsiyəm o olub ki, Vətənə övladlıq borcunu şərəflə yerinə yetir. 3-cü dəfədir ki, "Açıq qapı" günündə iştirak edirəm. Novruz bayramı münasibətilə keçirilən "Açıq qapı" günündə də Ramal ziyarət etmək üçün qardaşı, dayısı, xalası və bir də nişanlısı ilə birlikdə gəlmişik. Hərbi hissədə yaradılan şəraitdən çox razıyıq. Yeməxanası, yataqxanası, bütün məişət otaqları ən müasir formada tikilib. Diqqətimizi çəkən məqamlardan biri də o oldu ki, hərbi hissədə əsgərlərin sağlamlığı möhkəm qorunur. Camaşırxanada ən müasir avadanlıqlar quraşdırılıb. Əsgərlərin yeməklər evdə bişirilən yeməklərdən heç nə ilə fərqlənmir. Bütün bunlar Prezidentimizin orduya göstərdiyi diqqətin sayəsindədir. Ona çox minnətdarıq.

**Əsgər anası
Mətanət VƏLİYEVA,
Salyan rayonu,
Qarabağlı kəndi**

- Orduda keçirilən ənənəvi "Açıq qapı" günləri təqdirəlayiqdir. Hər bir valideyn həmin günlərdə övladının xidmət yerinə ilə tanış olmaq imkanını qazanır. Hərbi hissələrdə "Açıq qapı" günlərinin keçirilməsini bir əsgər valideyni kimi alqışlayıram. Əslimiz Borçalı mahalındadır. Bakı şəhəri, Nizami rayonunda yaşayırıq. Oğlum Ali Həsənli 9 aydır ki, Azərbaycan Ordusunun əsgəridir. O, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində təhsil alıb. Xidmət etdiyi

**Əsgər atası
Zakir NİFTƏLİYEV,
Siyəzən rayonu**

hərbi hissənin mühəndis bölüyündə rabitəçi vəzifəsindədir. İkinci dəfədir ki, "Açıq qapı" günündə iştirak edirik. Əsgərlərimiz üçün yaradılan şərait, onların ərzaq və geyim təminatı yüksək səviyyədədir. Mən bir əsgər valideyni kimi ölkə Prezidentinə minnətdarlığımı bildirirəm.

- Mən də əsgər Tural Niftəliyevin valideyniyəm. Siyəzən rayonundan gəlmişik. Anası Mələhət Niftəliyeva, əmisi oğlu Ziya Niftəliyev və onun 3 yaşlı qızı Şəfiqə də Turalı, o cümlədən hərbi hissənin bütün əsgərlərini ziyarət etməyə gəlmişik. Bununla üçüncü dəfədir ki, "Açıq qapı" günündə iştirak edirəm. Hərbi hissənin ərazisinə ayaq basdığım ilk andan burada əsgərlərimiz üçün yaradılan şəraiti görüb ürəyim dağa döndü. Bu gün ordumuzun təminatı çox yüksəkdir. Dövlət başçımız tərəfindən orduya ayrılan xərclər ilbəl artırılır. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hər zaman ordumuzun yanındadır, Azərbaycan əsgərinin yanındadır. Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı daim cəbhə bölgələrinə gedib hərbiçilərimizlə görüşür, xidmətdə fərqlənənləri mükafatlandırır. Sağ olsun, ölkə rəhbərimiz. Ordumuzla bağlı bütün xəbərləri izləyirik. Xalq ordunun, ordu xalqın yanında olmalıdır. Bu birlik keçən ilin aprel döyüşlərində bir daha öz təsdiqini tapdı.

Mayor Yunusov Vaqif Rəcəb oğluna və baş leytenant Qurbanov Ömür Ömər oğluna verilmiş zabitin şəxsi vəsiqələri itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan istehsalı olan "Tufan" ilk milli zirehli döyüş maşını İstanbulda nümayiş ediləcək

Mayın 9-dan 12-dək Türkiyənin İstanbul şəhərində XIII "İDEF-2017" Beynəlxalq sərgi keçiriləcək.

Sərgidə Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyi tərəfindən 260 adda məmulat nümayiş etdiriləcək. Həmin sərgidə ilk dəfə olaraq nazirliyin müəssisələrində istehsal olunan 8,6x70 millimetrlik "Vaşaq" snayper tüfəngi, 40 millimetrlik QP-25 lüləaltı qumbaraatanı, 12,7 millimetrlik silahla təchiz edilmiş məsafədən idarə olunan döyüş modulu, "Tufan" milli zirehli maşını kimi bir sıra yeni məhsullar ziyarətçilərə təqdim olunacaq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Müdafiə Sənayesi naziri Yavər Camalov Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasındakı çıxışı zamanı deyib.

Nazir bildirib ki, sərgi müddətində Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə

Respublikası Hökuməti arasında müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlıq haqqında sazişin də imzalanması gözlənilir. Sərginin keçiriləcəyi günlərdə hərbi-texniki əmək-

daşlığın müxtəlif istiqamətləri üzrə razılaşmaların əldə olunması, eləcə də məmulatların ixracı üzrə memorandum və niyyət protokollarının imzalanması nəzərdə tutulur.

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublara şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

leytenant
Günay TAĞIYEVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəlliflə qaytarılmır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisənziya № 361

Sifariş № 135

Nüsxə 4650